

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Buriana a soudců JUDr. Ivany Tomkové a Mgr. Bc. Aleše Klempy v právní věci

žalobce: **J.N.**, narozený XXXXX
bytem XXXXX
zastoupený advokátem Mgr. Zdeňkem Pokorným
sídlem Anenská 8, 602 00 Brno

proti

žalované: **Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti**, IČO: 00025429
sídlem Vyšehradská 424/16, 128 10 Praha 2

o zaplacení částky 142 500 Kč s příslušenstvím,

o odvolání žalobce proti rozsudku Městského soudu v Brně ze dne 15. 10. 2020, č. j. 263 C 37/2019-27

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se v napadeném výroku II. **mění** tak, že žalovaná je povinna zaplatit žalobci částku ve výši 64 975 Kč s úrokem z prodlení ve výši 10 % ročně z částky 64 975 Kč od 2.9.2019 do zaplacení, vše do tří dnů od právní moci rozsudku.
- II. Žalovaná je **povinna** zaplatit žalobci částku ve výši dalších 80 486,40 Kč s úrokem z prodlení ve výši 10 % ročně z částky 80 486,40 Kč od 2.9.2019 do zaplacení a částku ve výši dalších 44 597,20 Kč s úrokem z prodlení ve výši 11,75 % ročně od 14.4.2022 do zaplacení, vše do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku; ohledně částky ve výši 6 513,60 Kč s úrokem z prodlení ve výši 10 % ročně z částky 6 513,60 Kč od 2.9.2019 do zaplacení

a ohledně částky ve výši 30 402,80 Kč s úrokem z prodlení ve výši 11,75 % ročně z částky 30 402,80 Kč od 14.4.2022 do zaplacení se žaloba **zamítá**.

- III. Žalovaná je **povinna** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení před soudy všech stupňů částku ve výši 40 000 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce Mgr. Zdeňka Pokorného, advokáta.

Odůvodnění:

1. Nadepsaným rozsudkem soud prvního stupně žalované uložil povinnost zaplatit žalobci částku ve výši 77 525 Kč s 10 % úrokem z prodlení ročně od 2.9.2019 do zaplacení, to vše do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok I.), žalobu, aby byla žalovaná povinna zaplatit žalobci dalších 64 975 Kč s úrokem z prodlení od 2.9.2019 do zaplacení, zamítl (výrok II.) a žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení (výrok III.).
2. Žalobce se v řízení domáhá po žalované náhrady nemajetkové újmy, která mu je způsobována nesprávným úředním postupem, a to bezdůvodnými průtahy v dosud neskončeném dědickém řízení po zemřelé R.N. vedeném u Městského soudu v Brně pod sp. zn. 58 D 3007/2011 (dále jen „posuzované řízení“). Soud prvního stupně po provedeném řízení dospěl k závěru, že průtažné řízení počalo 14.12.2011 a že tedy ke dni rozhodnutí soudu trvalo celkem 8 let, 9 měsíců a 1 den, což není doba přiměřená trvání dědického řízení. V daném případě soud prvního stupně nepřisvědčil žalobci, že usiloval o co nejrychlejší vyřízení věci, když se dvakrát nedostavil na znalce avizované místní šetření, opakovaně nepřebíral soudní zásilky s předvolávkami k jednání, případně se z těchto omlouval a žádal o jejich odročení. Jelikož z obsahu dědického spisu vyplývají neshody mezi dědici, neztotožnil se ani s názorem žalobce, že složitost případu je snižena či standardní. Dovodil potřebu odškodnění žalované újmy peněžitou formou stanovenou s přihlédnutím k zákonným kritériím částkou 10 000 Kč ročně. Na základě uvedeného pak dovodil, že žalobci by ke dni jeho rozhodnutí měla být poskytnuta náhrada ve výši 77 525 Kč, již mu přiznal spolu s příslušenstvím a ve zbývající žalované částce 64 975 Kč s příslušenstvím žalobu zamítl. O náhradě nákladů řízení rozhodl podle poměru úspěchu žalobce a žalovaného, přičemž nepřiznal náhradu nákladů řízení žádnému z účastníků.
3. Žalobce odvoláním napadl výroky II. a III. z důvodu nesprávného právního posouzení věci a nesprávně zjištěného skutkového stavu. Ačkoliv soud prvního stupně vycházel při rozhodování z návrhu žalované, nedal žalobci možnost se k jakémukoli takovému návrhu vyjádřit, kdy do dne sepsu odvolání mu nebylo doručeno žádné věcné vyjádření žalovaného, vyjma přípisu ze dne 5.10.2020, v němž je obsaženo pouze sdělení o ukončení projednání žádosti o odškodnění. Nesprávně zjištěný skutkový stav spočívá v tom, že soud prvního stupně v bodě 4. odůvodnění uvedl přehled průběhu posuzovaného řízení, opomenul však některé pro rozhodnutí závažné skutečnosti, a to a) důvody, pro něž odvolací soudy rušily odvoláním napadená rozhodnutí soudů nalézacích, a b) pomnutí toho, co se v posuzovaném řízení (ne)událo po vynesení usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 23.1.2020. Přitom první popsané okolnosti jsou rozhodné při posuzování kritéria podle § 31 odst. 3 písm. d) zák. č. 82/1998 Sb. (dále jen „OdpŠk“) a druhé okolnosti pak při posuzování dané věci obecně. Uvedl-li soud prvního stupně v bodě 5. odůvodnění, co zjistil z listiny označené jako sdělení o ukončení projednání žádosti o odškodnění – J.N. – i v tomto případě nezjistil její obsah úplně a správně, jelikož pominul fakt, že je v něm uvedeno i to, že Ministerstvo spravedlnosti ČR neřešilo předběžně uplatněný nárok též z toho důvodu, že mu podkladový spis nebyl zapůjčen. Žalobce má za to, že citovaný fakt potvrzuje jeho žalobní tvrzení v části C) písm. a), že skutečnost, že Ministerstvo spravedlnosti ČR jeho uplatnění v zákonné šestiměsíční lhůtě věcně nevyřídilo, ještě umocňuje předchozí nesprávný úřední postup a současně zvyšuje újmu žalobce. Pro zavinění ze strany soudu je třeba i tuto skutečnost řádně vyhodnotit ve prospěch žalobce. Z rozsudku soudu prvního stupně není též

zřejmé, proč soud prvního stupně při rozhodování nesprávně pominul ustanovení § 31a odst. 3 zák. č. 92/1998 Sb. (dále jen „OdpŠk“) přesto, že v daném případě nemajetková újma vznikla nesprávným úředním postupem podle § 13 odst. 1 věty druhé a třetí. Při posuzování věci soud prvního stupně přihlédl nedostatečně pouze k délce posuzovaného řízení. Dle závěrů judikatury měl přitom zohlednit i vady v posuzovaném řízení, k nimž v něm nepochybně došlo a které měly na jeho průběh a délku negativní vliv. O výtkách, že se nedostavil k avizovanému místnímu šetření se znalcem, opakovaně nepřebíral poštovní zásilky s předvolávkami k jednání, případně se z nich omlouval a žádal o jejich odročení, se žalobce dozvěděl až z napadeného rozsudku. Podle žalobce z konstatování, že soud prvního stupně nesdílí názor žalobce, že usiloval o co nejrychlejší vyřízení věci, jednoznačně neplyne, jaký význam by tento závěr pro rozhodnutí ve věci měl mít. Uvedené závěry soud prvního stupně učinil překvapivě bez potřebného dokazování. Co se týče doručování žalobci, vždy upozorňoval příslušný orgán na odlišnost jeho doručovací adresy od adresy trvalé a žádal o doručování na doručovací adresu, což však nebylo respektováno. K nedostavení se ke znalci žalobce uvedl, že z prvního šetření se žalobce znalci omluvil pro pobyt mimo ČR. Na druhý termín reagoval, dostavil se na místo samé a čekal zde marně na znalce. To, co je soudem prvního stupně žalobci vytýkáno, však mělo pro průběh posuzovaného řízení marginální význam. Soudem prvního stupně konstatované neshody mezi dědici nemohou znamenat zvýšenou složitost posuzovaného řízení, protože soud v dědickém řízení vychází pouze ze shodných tvrzení dědiců. Soud prvního stupně taktéž nesprávně vycházel z délky posuzovaného řízení 8 let a 9 měsíců a 1 den, místo správné délky 8 let 10 měsíců a 1 den, což mělo dopad i do chybného výpočtu odškodnění. Při určení základní částky ročního odškodnění soud prvního stupně taktéž pochybil, když ji určil bez konkrétního odůvodnění. Jestliže se touto výší soud prvního stupně odchýlil od základního rozpětí stanoveného sjednocujícím stanoviskem Nejvyššího soudu, měl tuto odchylku zdůvodnit. Dále měl soud prvního stupně přihlédnout i k ostatním kritériím, vyjmenovaným v § 31a odst. 3 OdpŠk, což činí jeho rozhodnutí nepřezkoumatelným. Konečně lze shledat pochybení i v nákladovém výroku, kdy soud prvního stupně měl žalobci přiznat plnou náhradu nákladů řízení podle § 142 odst. 3 o. s. ř., přičemž v souladu s judikaturou Ústavního soudu, kterou cituje, měl při určení tarifní hodnoty sporu vycházet z § 7 a 8 advokátního tarifu. Na základě uvedeného žalobce navrhl změnu napadeného rozsudku tak, že žalobě bude v plném rozsahu vyhověno a žalobci přiznáno právo na plnou náhradu řízení.

4. Žalovaná ve vyjádření k odvolání uvedla, že souhlasí se skutkovými a právními závěry soudu prvního stupně obsaženými v napadeném rozsudku a navrhla jeho potvrzení.
5. Žalobce u odvolacího jednání dne 13.4.2022 upřesnil, že žádá, aby mu bylo přiznáno odškodnění za nepřiměřenou délku posuzovaného neskončeného řízení ke dni rozhodnutí odvolacího soudu v nynějším kompenzačním řízení a další odškodnění ve výši 75 000 Kč se zákonným úrokem z prodlení ve výši odpovídající sazbě k datu prvního dne prodlení 14.4.2022.
6. S ohledem na uvedené odvolací soud v rámci odvolacího jednání dne 13.4.2022 připustil ve smyslu § 211 o. s. ř. ve spojení s § 95 o. s. ř. změnu žaloby rozšířením o další částku zadostiučinění ve výši 75 000 Kč se zákonným úrokem z prodlení počítaným od 14.4.2022 z uvedené částky do zaplacení. Dále doplnil dokazování o zjištění stavu posuzovaného dědického řízení ke dni projednání věci před odvolacím soudem se zjištěním, že toto řízení dosud neskončilo.
7. Na základě provedeného odvolacího řízení a po přezkoumání věci i nad rámec uplatněných odvolacích důvodů (§ 212a odst. 1 o. s. ř.) rozhodl odvolací soud ve věci původně rozsudkem ze dne rozsudkem ze dne 20.4.2022, č. j. 44 Co 204/2020-48. Dospěl k závěru, že soud prvního stupně převážně učinil postačující skutková zjištění a že ob stojí též jeho závěr ohledně dovození nepřiměřené délky průtažného řízení ve vztahu k žalobci jako účastníku řízení. Trvání posuzovaného dědického řízení v délce 8 let, 9 měsíců a 1 den do doby rozhodnutí soudu prvního stupně v kompenzačním řízení, s nímž uvažoval soud prvního stupně, nelze považovat za přiměřené. Tím spíše to platí za situace, kdy délka posuzovaného řízení byla ke dni rozhodnutí soudu prvního

stupně, jak správně namítl žalobce, ve skutečnosti 8 let a 10 měsíců a 1 den. Žalobce tak má nárok na zadostiučinění za újmu způsobenou průtahy řízení ve smyslu § 31a OdpŠk.

8. S přihlédnutím k takto vymezené délce řízení odvolací soud uzavřel, že nelze souhlasit se soudem prvního stupně určenou výší základní částky 10 000 Kč odškodnění za jeden rok trvání řízení, kterou odvolací soud považuje za nepřiměřeně nízkou, když podle sjednocujícího stanoviska občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 13.4.2011, sp. zn. CpjN 206/2011, je vhodné, aby se základní částka pohybovala v rozmezí od 15 000 Kč do 20 000 Kč, s tím, že za první dva roky řízení se pro menší intenzitu pocítované újmy přiznává částka v poloviční výši. Soud prvního stupně dospěl k částce 10 000 Kč za rok posuzovaného řízení, přičemž dle výpočtu celkového zadostiučiněného uvedeného v odůvodnění jeho rozsudku pod bodem 9. zjevně vycházel z poloviční sazby pro první dva roky posuzovaného řízení, aniž by podrobněji zdůvodnil, proč základní částku odškodnění snížil oproti výše uvedenou judikaturou vymezenému rozmezí.
9. Soud prvního stupně taktéž nepostupoval správně, jestliže se pro účely stanovení výsledné částky odškodnění nezabýval konkrétně jednotlivými okolnostmi případu demonstrativně uvedenými v § 31a odst. 3 OdpŠk, které v odůvodnění svého rozsudku cituje, tj. a) celkovou délkou řízení, b) složitostí řízení, c) jednáním poškozeného, který přispěl k průtahům v řízení, a tím, zda využil dostupných prostředků způsobilých odstranit průtahy v řízení, d) postupem orgánů veřejné moci během řízení a e) významem předmětu řízení pro poškozeného. Přestože uvedené okolnosti v odůvodnění svého rozsudku soud prvního stupně obecně cituje, neuvádí žádné konkrétní závěry, do jaké míry tato kritéria konkrétně promítl do výše přiznaného odškodnění.
10. Odvolací soud konstatoval, že dle postupu upraveného ve sjednocujícím Stanovisku občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu České republiky ze dne 13.4.2011, sp. zn. 58/2011, dále jen „sjednocující stanovisko“) by měl soud v kompenzačním řízení nejprve vymezit základní částku odškodnění za jeden rok trvání, resp. měsíc trvání průtažného řízení ze stanoveného rozpětí 15 000 Kč – 20 000 Kč za rok řízení. Poté by měl přikročit k určení celkové částky odškodnění za současného použití poloviční roční částky odškodnění za první dva roky průtažného řízení. Teprve takto stanovenou celkovou částku by měl soud následně modifikovat kladným či záporným způsobem (zpravidla v řádu desítek procent) z hlediska jednotlivých výše citovaných konkrétních okolností vymezených v § 31a odst. 3 OdpŠk. Procentní modifikaci výsledné částky z hlediska jednotlivých okolností by měl nalézací soud u každé z těchto konkrétních okolností samostatně odůvodnit.
11. Ačkoliv soud prvního stupně uvedený předepsaný postup v daném případě nedodržel, což by mohlo být důvodem pro kasaci jeho rozhodnutí odvolacím soudem, s ohledem na povahu kompenzačního řízení, jakož i s přihlédnutím ke skutečnosti, že posuzované řízení dosud neskončilo, odvolací soud v zájmu urychlení skončení řízení za využití skutkových zjištění soudu prvního stupně výpočet základní částky sám přehodnotil k datu rozhodnutí ve věci 20.4.2022. Dospěl k závěru, že okolnost celkové délky posuzovaného dědického řízení trvajících ke dni rozhodnutí soudu prvního stupně (do 15.10.2020) 8 let, 10 měsíců a 1 den odpovídá základní částce ve výši 17 000 Kč ročně, která se pohybuje v rozmezí sjednocujícího stanoviska v jeho cca polovině. Do délky posuzovaného řízení je dále třeba připočítat i jeho další fázi po rozhodnutí soudu prvního stupně, která činí další 1 rok, 5 měsíců a 5 dní (od 15.10.2020 do 20.4.2022).
12. Pokud jde o *složitost řízení*, shodně se žalovanou dospěl odvolací soud k závěru, že namísto je snížení základní částky o 10 %, kdy dědické řízení bylo opakovaně odročováno, ať už z jakékoliv příčiny, byla vznesena námitka podjatosti notářského kandidáta projednávajícího dědictví, o níž bylo rozhodováno na dvou instancích, byly podávány opravné prostředky proti usnesení o znalečném a proti dvěma postupně vydaným usnesením o dědictví, o kterých musel rozhodovat odvolací soud, rovněž byla podána žaloba pro zmatečnost, která byla v konečné instanci řešena před Vrchním soudem v Olomouci. Uvedenými okolnostmi je podle názoru odvolacího soudu objektivně dána

větší procesní složitost posuzovaného řízení. Odvolací soud tudíž dospěl k přesvědčení, že posuzované dědické řízení je třeba z pohledu uvedené okolnosti v kompenzačním řízení posuzovat jako celek, nikoliv pouze izolovaně ve vztahu k žalobci jako k jednomu z účastníků.

13. Kritérium *významu řízení pro žalobce jako poškozeného* odvolací soud označil za standardní, což neodůvodňuje zvýšení ani snížení základní částky. Dědické řízení nepatří mezi typy řízení, kde se podle ustálené judikatury (viz sjednocující stanovisko) výrazněji zvýšený význam řízení pro účastníka obvykle předpokládá. Okolnost zmiňovaná žalobcem, že žalovaná uplatnění kompenzačního nároku žalobce v zákonné šestiměsíční lhůtě věcně nevyřídila, podle názoru odvolacího soudu význam projednávané věci, ani újmu žalobce nijak zásadně neumocnilo.
14. Pokud jde o *postup orgánů veřejné moci* během průtažného řízení, zde odvolací soud shledal důvody pro zvýšení základní částky o 20 %. Jako nepříznivou je třeba hodnotit skutečnost, že dědický soud prvního stupně v posuzovaném řízení opakovaně nepostupoval správně, kdy jeho rozhodnutí byla k odvoláním žalobce opakovaně podrobována odvolacímu přezkumu a buď rušena (usnesení ze dne 21.7.2015) či částečně měněna odvolacím soudem (usnesení ze dne 12.12.2017) pro důvodnost podaných odvolání, což řízení neúměrně prodloužilo. Průtahy z uvedených důvodů jsou přičitatelné státu.
15. Okolnost *chování poškozeného žalobce* odvolací soud nepovažoval za takového charakteru, že by odůvodňovala zvýšení či snížení základní částky. Žalobce si plní své procesní závazky ve stanovených lhůtách. Okolnost, že využil svého práva na podání žádosti o odročení jednání, nepovažuje odvolací soud za okolnost, která by významně přispěla ke zpomalení průtažného řízení. To, že využil práva na podání opravného prostředku, které bylo ve většině případů úspěšné, taktéž nelze žalobci klást k tíži. Žalobce byl naproti tomu ve dvou případech, kdy podával odvolání (proti rozhodnutí podjatosti a proti rozhodnutí o přiznání znalečného) neúspěšný. Ve výsledku proto na základě uvedených úvah jednání poškozeného odvolací soud nepromítl ani kladně ani záporně do modifikace základní částky.
16. Na základě výše uvedených úvah tedy po zhodnocení dalších konkrétních okolností dovodil, že výše celkové základní částky odškodnění do doby rozhodnutí soudu prvního stupně v nynějším kompenzačním řízení by měla při základní roční částce odškodnění 17 000 Kč s redukcí na poloviční výši za první dva roky posuzovaného řízení činit celkem částku ve výši (po zaokrouhlení na celé koruny) 133 217 Kč. Po výsledné modifikaci dle výše posouzených zákonných kritérií o + 10 % (20 % - 10%) by pak měla tato částka činit 146 539 Kč. Pokud jde o fázi před odvolacím soudem v nynějším kompenzačním řízení, tj. od rozhodnutí soudu prvního stupně (15.10.2020) do rozhodnutí odvolacího soudu (20.4.2022), jde při zachování stejného postupu při výpočtu odškodnění o další odškodnění ve výši 26 752 Kč. Jelikož ze spisu posuzovaného řízení dědického řízení bylo zjištěno, že toto dosud neskončilo, žalobce má právo na zadostiučinění i za vymezené další období. Žalobce by tak celkem měl mít ke dni rozhodnutí odvolacího soudu v kompenzačním řízení nárok na zadostiučinění v částce ve výši 173 291 Kč.
17. Jelikož žalobci již bylo výrokem rozsudku soudu prvního stupně pod bodem I., který nebyl odvoláním žalobce napaden, a tudíž již nabyt právní moci, přiznáno odškodnění ve výši 77 525 Kč s příslušenstvím, a za situace, kdy odvolací soud dospěl k závěru, že žalobce by měl mít dle výše uvedených úvah nárok na celkové odškodnění (tj. včetně fáze před odvolacím soudem) ve výši 173 291 Kč, při vázanosti žalobním petitem, kterým bylo požadováno odškodnění vyčíslené celkem ve výši 142 500 Kč, pak odvolací soud ve věci rozhodl výše citovaným původním rozsudkem ze dne 20.4.2022, č. j. 44 Co 204/2020-48, v němž výrokem pod bodem I. ve smyslu § 220 o. s. ř. změnil napadený zamítavý výrok II. rozsudku soudu prvního stupně v celém rozsahu tak, že žalované uložil povinnost zaplatit žalobci částku ve výši 64 975 Kč s úrokem z prodlení z uvedené částky od 2.9.2019 do zaplacení, tj. částku která představuje rozdíl měl soudem prvního stupně již pravomocně přiznanou částkou a celkovou částkou, kterou původně žaloval.

18. Výrokem II. původního rozsudku dále odvolací soud zamítl žalobu, aby byla žalovaná povinna zaplatit žalobci částku ve výši dalších 75 000 Kč s příslušenstvím, kterou požadoval žalobce za nepřiměřenou délku nynějšího kompenzačního řízení. Uvedl, že délka kompenzačního řízení, která od zahájení řízení podáním žaloby dne 29.8.2019 do rozhodnutí odvolacího soudu 20.4.2022 činila celkem 2 roky 7 měsíců a 22 dní, z toho řízení před odvolacím soudem trvalo od 3.12.2020 do vyhlášení rozsudku dne 20.4.2022 1 rok, 4 měsíce a 18 dní, kdy k nařízení odvolacího jednání došlo od napadnutí věci dne 25.1.2022, nebyla s přihlédnutím ke všem okolnostem případu, a to i při zahrnutí předsoudní fáze, kdy byl nárok uplatněn u žalované, nepřiměřeně dlouhá a že tedy nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu. Odvolací soud odkázal na nedávnou judikaturu Evropského soudu pro lidská práva (ESLP) ve věci Albert Žirovnický proti České republice, kde bylo judikováno, že délka kompenzačního řízení by neměla u českých soudů ve smyslu tzv. Pintova zákona *zásadně* překročit délku dvou let před soudy obou stupňů. Z uvedené formulace je však zřejmé, že představa ESLP o délce kompenzačního řízení pro poměry České republiky není bezvýjimečná. Přestože kompenzačním řízením je třeba obecně věnovat v rozhodovací činnosti soudů vyšší pozornost, v daném případě nelze pominout, že na délce řízení před odvolacím soudem se objektivně nepříznivě projevila omezení v možnosti nařizování veřejných odvolacích jednání odvolacím soudem v souvislosti s pandemií COVID 19 v uplynulých dvou letech, což se ve výsledku obecně nepříznivě projevilo i na délce lhůt při vyřizování celkového nápadu. Za této mimořádné situace, kterou lze hodnotit jako *vis maior* a nelze ji přičítat k tíži soudu, tedy nebylo kompenzační řízení odvolacím soudem shledáno nepřiměřeně dlouhým a bylo proto nadbytečné se zabývat adekvátní formou satisfakce ve smyslu § 31a odst. 2 OdpŠk, jakož i jednotlivými kritérii pro stanovení základní výše přiměřeného peněžního zadostiučinění ve smyslu § 31a odst. 3 OdpŠk, k jejichž hodnocení by mohl soud přistoupit teprve tehdy, kdy by dovodil nepřiměřenou délku řízení. Nárok žalobce na další zadostiučinění navýšením odškodnění za dobu trvání kompenzačního řízení tak odvolací soud shledal nedůvodným, a proto žalobu v tomto rozsahu zamítl.
19. Odvolací námitku ohledně procesně vadného postupu soudu prvního, tj., že nedal žalobci možnost se vyjádřit k návrhu žalované, kdy do dne sepisu odvolání mu nebylo doručeno žádné věcné vyjádření žalované, vyjma přípisu ze dne 5.10.2020, v němž je obsaženo pouze sdělení o ukončení projednání žádosti o odškodnění, neshledal odvolací soud důvodnou. Obsah vyjádření žalované z 5.10.2020 založené na č. l. 20, v němž je uvedeno vyjádření k žalobě a návrh rozhodnutí soudu prvního stupně, byl zástupci žalobce sdělen soudem prvního stupně v rámci ústního jednání dne 8.10.2020. V uvedeném postupu, kdy obsah podání žalované, který byl soudu prvního stupně doručen dne 5.10.2020, krátce před jednáním soudu, pak neshledal odvolací soud žádnou procesní vadu.
20. Výrokem III. dále rozhodl odvolací soud o náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů tak, že žalované uložil povinnosti k náhradě nákladů řízení žalobce za zastoupení advokátem celkem ve výši 20 400 Kč za čtyři úkony právní služby a 3 100 Kč v řízení před soudem prvního stupně a dva úkony a 3 100 Kč v řízení před odvolacím soudem spolu se šesti paušálními náhradami nákladů řízení a 300 Kč, když po přezkoumání rozsudku soudu prvního stupně dospěl k závěru, že rozhodnutí soudu prvního stupně ohledně náhrady nákladů řízení před soudem prvního stupně bylo i v této části nesprávné, když soud prvního stupně nevycházel ze skutečnosti, že žalobce byl co do základu jím uplatněného žalobního nároku úspěšný.
21. K dovolání žalobce Nejvyšší soud rozsudkem ze dne 4.7.2023, č. j. 30 Cdo 3325/2022-74, citovaný rozsudek odvolacího soudu ze dne 20.4.2022, č. j. 44 Co 204/2020-48, ve výroku II a III zrušil a věc v tomto rozsahu vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení. Dovolací soud shledal dovolání přípustným jednak pro nedostatek v právním posouzení otázky modifikačního kritéria složitosti řízení odvolacím soudem, které shledal neúplným a tudíž nesprávným, kdy okolnosti, které lze přičíst výlučně k tíži státu z důvodu nesprávného postupu orgánů veřejné moci, nemohou být současně zohledněny v neprospěch poškozeného v rámci posuzování kritéria složitosti řízení a kdy

posouzení uvedeného kritéria odvolacím soudem postrádá podrobnější skutková zjištění týkající se toho, z jakých důvodů byla rozhodnutí Městského soudu v Brně ve věci samé opakovaně rušena a dále, z jakého důvodu byla úspěšná žaloba pro zmatečnost, navíc za situace, kdy s ohledem na to, že Městský soud opakovaně nepostupoval správně, neboť jeho rozhodnutí byla rušena či měněna, což prodloužilo řízení, přistoupil odvolací soud ke zvýšení základní částky o 20 % pro postup orgánů veřejné moci. Dále shledal dovolací soud rozhodnutí odvolacího soudu nesprávným, pokud jde o posouzení přiměřenosti délky kompenzačního řízení v souvislosti s požadavkem žalobce na navýšení zadostiučinění a pro řešení otázky promítnutí omezení spojených s nařizováním veřejných věcí v souvislosti s pandemií COVID-19 v letech 2021-2022 do průběhu kompenzačních řízení, přičemž se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu. Pokud jde o první otázku, odvolací soud pochybil, nehodnotil-li při posouzení důvodnosti požadovaného navýšení závěr o přiměřenosti či nepřiměřenosti posuzované doby přiměřeně podle kritérií uvedených v § 31a odst. 3 OdpŠk, když aplikoval pouze kritérium délky řízení podle § 31 odst. 3 písm. a) OdpŠk. Pokud jde o otázku promítnutí okolnosti pandemie COVID-19 do úvahy o přiměřenosti délky kompenzačního řízení omezení spojená s pandemií COVID-19, neměl tak učinit *en bloc*, nýbrž měl identifikovat konkrétní období nečinnosti, která měla být vyvolána právě omezeními spojenými s pandemií a tyto konkrétní dopady do kompenzačního řízení posoudit ve smyslu všech kritérií stanovených v § 31a odst. 3 OdpŠk, tedy např. do jaké míry byla konkrétní opatření soudu s ohledem na uvedená omezení objektivně nutná (např. s ohledem na vyhlášení opatření, omezení ve veřejném životě, tehdy dostupné poznatky o nemoci, její dopady na nemocnost u samotného soudu, věk a zdravotní stav soudců, dostupnost ochranných prostředků či možnosti jiných opatření apod.), do jak míry byla vyvolána samotnými účastníky či jak na nastalou situaci, a to i v následném období, reagoval soud.

22. Pokud jde o ostatní dovolací námitky žalobce (námitka, že bylo rozhodnuto o jiném předmětu řízení v souvislosti s nahlížením na původně požadovanou částku a na rozšíření o 75 000 Kč jako na jeden nárok, nesouhlas s posouzením kritéria postupu orgánů veřejné moci, výhrada k výpočtu přiznaného zadostiučinění, námitka překvapivosti rozsudku odvolacího soudu v souvislosti se zohledněním vlivu nouzového stavu v souvislosti s pandemií COVID-19, námitka vadnosti postupu odvolacího soudu, pokud nezrušil dle žalobce nepřezkoumatelný rozsudek soudu prvního stupně, ale sám rozhodl, námitka, že nedoručením podání žalované z 5.10.2020 byla žalobci odňata možnost realizovat jeho procesní práva, námitka nepřezkoumatelnosti rozsudku odvolacího soudu), tyto shledal dovolací soud nepřipustnými. Dovolací soud taktéž neshledal v rozhodnutí odvolacího soudu zmatečnostní vady uvedené v § 229 odstavcích 1, 2 písm. a) a b) a v odstavci 3 o. s. ř.
23. Odvolací soud tedy v rámci dalšího řízení opětovně přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, v intencích závazného právního názoru dovolacího soudu a dospěl k závěru, že odvolání žalobce je částečně důvodné, a to i včetně požadavku na navýšení původně žalovaného odškodnění za neposkytnutí zadostiučinění žalobci v přiměřené lhůtě.
24. V rámci odvolacího jednání dne 8.11.2023 žalobce dále navýšil požadované odškodnění pro další průtahy v posuzovaném řízení o další částku ve výši 87 000 Kč se zákonem stanoveným úrokem z prodlení z této částky od 2.9.2019 do zaplacení, kteroužto změnu žaloby odvolací soud v rámci tohoto odvolacího jednání připustil.
25. S ohledem na skutečnost, že dovolací soud shledal dovolání žalobce přípustným toliko v otázce nesprávného postupu odvolacího soudu při posouzení kritéria složitosti řízení, pro nesprávnost posouzení žádosti žalobkyně o navýšení původně žalovaného odškodnění o další peněžní zadostiučinění a nesprávnost postupu odvolacího soudu při zvážení okolnosti trvání pandemie COVID 19 v průběhu nynějšího kompenzačního řízení, odvolací soud v ostatních otázkách, které posuzoval při přezkumu rozhodnutí soudu prvního stupně v předchozím odvolacím řízení pro stručnost odkazuje v plném rozsahu na jím dříve učiněné závěry ve svém předchozím rozsudku,

kteře jsou rekapitulovány v bodech 7.-15. odůvodnění tohoto rozsudku, vyjma bodu 12., kteřý se týkal posouzení křitéria složitosti řízení. V rámci opětovného přezkumu rozhodnutí soudu prvního stupně se pak zaměřil toliko na shora vymezené okruhy otázek, pro něž došlo ke kasaci jeho rozhodnutí dovolacím soudem.

26. V rámci doplnění dokazování v intencích odůvodnění rozsudku dovolacího soudu odvolací soud pro lepší přehlednost zopakoval dokazování spisem posuzovaného dědického řízení Městského soudu v Brně, sp. zn. 58 D 3007/2011 se sdělením časové relace jednotlivých procesních úkonů a rozhodnutí, tj. úmrtním listem o úmrtí zemřelé R.N. dne XXXXX, usnesením dědického Městského soudu v Brně o zahájení řízení z 14.12.2011, protokolem o předběžném šetření u notáře jako soudního komisaře z 17.4.2012, omluvou žalobce ze dne 31.7.2012 z dědického jednání z 16.8.2012, námitkou podjatosti ze dne 4.12.2012 vznesenou žalobcem s omluvou z dědického jednání 13.12.2012, protokolem o jednání u notáře z 13.12.2012, sdělením notáře z 21.12.2012 k námitce podjatosti, předkládací zprávou s předložením věci notářem Městskému soudu v Brně dne 20.8.2012 k rozhodnutí o námitce podjatosti, usnesením Městského soudu v Brně ze dne 1.2.2013, č.j. 57 D 3007/2011-65, o rozhodnutí o námitce podjatosti, protokolem z jednání u notáře jako soudního komisaře z 24.4.2013, e-mailem žalobce z 20.5.2013 adresovaným notáři, protokolem z jednání u notáře dne 20.5.2013, usnesením Městského soudu v Brně ze dne 20.5.2013 o ustanovení znalce pro ocenění nemovitosti – bytu -zemřelé, sdělením znalce ohledně zasílání výzev žalobci, usnesením Městského soudu v Brně ze dne 9.10.2013 o přiznání znalečného znalci, odvoláním žalobce ze 3.11.2013 proti usnesení Městského soudu v Brně o znalečném, předkládací zprávou o předložení věci Krajskému soudu v Brně dne 28.2.2014 o odvolání žalobce proti usnesení o znalečném, usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 21.5.2014 o potvrzení usnesení Městského soudu v Brně, protokolem o jednání u notáře z 22.6.2015, usnesením Městského soudu v Brně z 21.7.2015 o dědictví po zemřelé (první rozhodnutí o dědictví, odvoláním žalobce ze dne 27.8.2015 proti usnesení o dědictví, protokolem o odvolacím jednání před Krajským soudem v Brně z 19.5.2016, usnesením Krajského soudu v Brně z 19.5.2016 o zrušení usnesení soudu prvního stupně o dědictví k odvolání žalobce, protokolem o dědickém jednání u notáře z 1.10.2016, usnesením Městského soudu v Brně ze dne 12.12.2017 o dědictví (druhé rozhodnutí o dědictví), odvoláním žalobce z 10.1.2018 proti druhému usnesení Městského soudu v Brně o dědictví, protokolem o jednání před odvolacím Krajským soudem v Brně dne 26.7.2018, usnesením Krajského soudu v Brně z 26.7.2018 s potvrzením druhého usnesení Městského soudu v Brně o dědictví, žalobou pro zmatečnost podanou žalobcem 10.12.2018, protokolem Krajského soudu s projednáním žaloby pro zmatečnost z 17.5.2019, usnesením Krajského soudu v Brně ze 17.5.2019 o zamítnutí žaloby pro zmatečnost, odvoláním žalobce z 6.6.2019 proti usnesení Krajského soudu v Brně z 17.5.2019, protokolem o řízení před odvolacím Vrchním soudem v Olomouci z 23.1.2020, usnesením Vrchního soudu v Olomouci ze dne 23.1.2020 o zrušení odvoláním napadeného usnesení Krajského soudu v Brně k důvodnému odvolání žalobce a vrácení věci zpět, průvodní zprávou Krajského soudu v Brně z 12.3.2020 o vrácení dědického spisu notáři jako soudnímu komisaři, a průvodním dopisem notáře z 13.7.2020 o předložení spisu Městskému soudu v Brně za účelem připojení jako přílohového spisu k projednání kompenzační žaloby v kompenzačním řízení. Jelikož k dalším úkonům v posuzovaném průtažném řízení směřujícím ke skončení věci pro probíhající kompenzační řízení dosud nedošlo, posuzované řízení dosud probíhá.
27. Z uvedeného vyplývá, že pokud jde o posouzení formy a výše přiměřeného zadostiučnění přiznaného soudem prvního stupně, odvolací soud s přihlédnutím k výše konstatovaným závěrům, za využití skutkových zjištění učiněných soudem prvního stupně a dále doplněných odvolacím soudem, setřval na svém předchozím právním závěru, že přiměřená výše základního ročního zadostiučnění za nesprávný úřední postup v posuzovaném dosud neskončeném řízení i po zhodnocení nynější délky dosud neskončeného posuzovaného řízení, která činí od zahájení dědického řízení dne 9.12.2011 u Městského soudu v Brně ke dni rozhodnutí odvolacího soudu

dne 14.11.2023 11 let, 11 měsíců a 5 dní, odpovídá zadostiučinění i nadále v částce ve výši 17 000 Kč ročně, z toho pro první dva roky řízení v poloviční výši, které se pohybuje ve středu judikaturou vymezeného rozpětí ročních odškodnění (15 000 Kč – 20 000 Kč). Ačkoliv v předchozím rozsudku odvolací soud vycházel při stanovení základního ročního zadostiučinění z délky dosud neskončeného řízení 8 let, 9 měsíců a 1 den + 1 rok, 5 měsíců a 5 dní (přičemž správně mělo být u druhého časového údaje vycházeno z délky 1 rok, 6 měsíců a 4 dny, jak poznamenal dovolací soud ve svém zrušujícím rozsudku, tj. celkem správně měla být ke dni vyhlášení původního rozsudku odvolacího soudu vymezena délka běžícího posuzovaného řízení 10 let, 5 měsíců a 5 dní) rozdíl v posuzované délce řízení oproti předchozímu odvolacímu řízení i při zohlednění správně vymezené délky posuzovaného řízení v předchozím odvolacím řízení není natolik významný, aby odůvodňoval vyšší základní roční částku.

28. Pokud jde o modifikační kritéria, odvolací soud v intencích závazného právního názoru dovolacího soudu přehodnotil svůj předchozí závěr o potřebě snížení základní částky o 10 % u kritéria *složitosti řízení* pro procesní složitost vyvolanou i ze strany žalobce tak, že tuto k výtkám dovolacího soudu dovodil procentním koeficientem 0 %, tj. ani ve prospěch navýšení či snížení základní částky, neboť procesní složitost vyvolanou opravnými prostředky žalobce, které byly v případě odvolání proti prvnímu usnesení o dědictví, jakož i v případě odvolání proti druhému usnesení o vypořádání dědictví s následnou žalobou pro zmatečnost a odvoláním proti rozhodnutí Krajského soudu v Brně o této žalobě (podrobněji k těmto rozhodnutím viz další odstavec odůvodnění) tomuto poškozenému účastníku posuzovaného řízení nelze v rámci tohoto modifikačního kritéria přičítat k tíži.
29. Pokud jde o *postup orgánů veřejné moci* v posuzované věci, odvolací soud vycházel i nyní z modifikace navýšením základního odškodnění o 20 %, kdy z obsahu dědictvého spisu jsou vysledovatelná dvě pochybení orgánů veřejné moci, jednak v podobě průtahu mezi usnesením Krajského soudu v Brně z 19.5.2016, jímž došlo ke zrušení usnesení soudu prvního stupně o dědictví k odvolání žalobce z důvodu pochybení notáře jako soudního komisaře ohledně zjištění pasiv dědictví uplatněných žalobcem jako dědicem a zrušováním usnesením Městského soudu v Brně o vypořádání dědictví z 21.7.2015, což způsobilo takřka rok trvající průtah v řízení, a dále doba od vydání druhého usnesení Městského soudu v Brně o vypořádání dědictví ze dne 12.12.2017 do vydání kasačního rozhodnutí Vrchního soudu v Olomouci ze dne 23.1.2020, jímž bylo k důvodnému odvolání žalobce zrušeno usnesení Krajského soudu v Brně o žalobě pro zmatečnost ze dne 26.7.2018 a druhé usnesení Městského soudu v Brně o vypořádání dědictví ze dne 12.12.2017, které předtím napadl odvoláním bezúspěšně žalobce, z důvodu, že předchozí zrušující usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 19.5.2016 nebylo doručeno zástupci žalobce a nebylo ani zřejmé, v jakém rozsahu byl účastník seznámen s obsahem tohoto zrušujícího usnesení při dalším jednání, jehož se žalobce zúčastnil, čímž žalobci nebylo umožněno v dalším řízení řádně argumentovat a bylo mu tak znemožněno řádně realizovat jeho konkrétní procesní právo tvrzení a právo k věci se vyjádřit před novým rozhodnutím ve věci. V posuzovaném dědictvě řízení ostatně dochází k průtahům i nadále, když od vrácení věci notáři jako soudnímu komisaři dne 12.3.2020 dosud nebylo vydáno konečné rozhodnutí o vypořádání dědictví. Dlužno nicméně podotknout, že tomuto skončení dědictvého řízení fakticky brání projednání uplatněné kompenzační žaloby v tomto kompenzačním řízení, když předmětný dědictvý spis musel být pro účely projednání tohoto nároku zapůjčen do tohoto řízení. Podle názoru odvolacího soudu je tak zohlednitelný uvedený druhý průtah v postupu dědictvého soudu, resp. notáře jako soudního komisaře v posuzovaném řízení, toliko do doby, kdy byl spis 13.7.2020 předložen notářem pro účely projednání kompenzační žaloby soudu prvního stupně, tj. v délce více než dvou let. Dlužno ovšem dodat, že vyjma uvedených dvou průtahů probíhalo řízení v ostatních fázích plynule a pokud se v řízení vyskytly jiné prodlevy (v souvislosti s vypracováním znaleckého posudku a při nařizování dědictvých jednání) tyto nebyly zapříčiněny soudním komisařem. I z uvedených důvodů odvolací soud

považuje adekvátní navýšení základní částky z pohledu kritéria postupu orgánů veřejné moci, stejně jako v jeho předchozím rozhodnutí, v navýšení zadostiučinění v rozsahu 20 %.

30. Pokud jde o další modifikační kritéria – *význam řízení pro poškozeného a chování poškozeného*, zde odvolací soud odkazuje na svoji dříve učiněnou argumentaci v předchozím rozsudku, na základě níž dovedl, že u těchto kritérií nelze dovést okolnosti svědčící ani pro navýšení ani pro snížení základní částky, když nesprávnost těchto závěrů nebyla dovolacím soudem odvolacímu soudu vytčena.
31. Na základě uvedeného po stanovení základní roční částky odškodnění s modifikací příslušnými zákonnými kritérii, která činí ve výsledku navýšení o 20 %, tedy žalobce za dosud neskončené posuzované dědické řízení probíhající ke dni nynějšího rozhodnutí odvolacího soudu po dobu 11 let, 11 měsíců a 5 dní má nárok na základní odškodnění ve výši 185 822 Kč [(2 první roky x 8 500 Kč + dalších 9 let x 17 000 Kč) + (11 měsíců x 1 417 Kč) + (5 dní x 47 Kč)]. Po modifikaci uvedené částky zvýšením o 20 % (tj. o 37 164,40 Kč) pak jde celkem o zadostiučinění ve výši 222 986,40 Kč a k tomu žalobci náleží i požadovaný úrok z prodlení z uvedené částky v zákonem stanovené výši 10 % ročně od prvního dne prodlení žalované 2.9.2019 do zaplacení. Jelikož v původním rozsudku soudu prvního stupně byla žalobci přiznána výrokem I. jen částka 77 525 Kč s příslušenstvím a ve výroku II. zamítnuta zbývající žalovaná částka 64 675 Kč s příslušenstvím, odvolací soud nyní **ve výroku I. rozsudku** přiznal žalobci i zamítnutou část žalovaného nároku, tj. částku 64 975 Kč s příslušenstvím, čímž došlo k vyčerpání původního předmětu žaloby spočívajícího v zadostiučinění v částce 142 500 Kč s příslušenstvím.
32. Ve **výroku II. rozsudku** odvolací soud rozhodl o nárocích žalobce spočívajících **a)** v navýšení původně žalované částky 142 500 Kč s úrokem z prodlení v zákonem stanovené výši od 2.9.2019 do zaplacení za neskončené posuzované dědické řízení o dalších 87 000 Kč s úrokem z prodlení v zákonem stanovené výši od 2.9.2019 do zaplacení a **b)** v navýšení žalovaného zadostiučinění za neskončené posuzované řízení za včasné neposkytnutí přiměřeného zadostiučinění v tomto kompenzačním řízení včetně předsoudní fáze, a to v částce 75 000 Kč s úrokem z prodlení v zákonem stanovené výši od 14.4.2022.
33. Pokud jde o nárok vymezený pod písm. **a)**, zde postupoval odvolací soud tak, že ve výroku II. rozsudku přiznal žalobci další odškodnění z výše vypočtené částky odškodnění za neskončené posuzované dědické řízení 222 986,40 Kč s příslušenstvím, na niž by měl mít nárok ke dni nynějšího rozhodnutí odvolacího soudu po odečtení částky 142 500 Kč s příslušenstvím, která mu byla přiznána v souhrnu výrokem I. rozsudku soudu prvního stupně (77 525 Kč s příslušenstvím) ve spojení s výrokem I. nynějšího rozsudku odvolacího soudu (64 975 Kč s příslušenstvím). Odvolací soud tedy v nynějším rozsudku ve výroku II. přiznal žalobci z požadovaného navýšení 87 000 Kč s příslušenstvím odškodnění v částce 80 476,40 Kč s příslušenstvím od 2.9.2019 (část výroku II. před středníkem) a ve zbytku v částce 6 513,60 Kč s příslušenstvím (222 986,40 Kč - 142 500 Kč - 87 000 Kč) žalobu zamítl (část výroku II. za středníkem).
34. Pokud jde o nárok vymezený pod písm. **b)** spočívající v navýšení již žalovaného odškodnění o dalších 75 000 Kč s příslušenstvím za včasné neposkytnutí zadostiučinění v nynějším kompenzačním řízení, odvolací soud v intencích závazného právního názoru dovolacího soudu vyjádřeného ve shora citovaném rozsudku ze dne 4.7.2023, č. j. 30 Cdo 3325/2022-74 (dále jen rozsudek dovolacího soudu), doplnil dokazování o důkaz spisem tohoto kompenzačního řízení vedeného u Městského soudu v Brně pod sp. zn. 263 C 37/2019 se sdělením časové relace jednotlivých procesních úkonů a rozhodnutí, tj. žalobou v tomto řízení podanou u soudu prvního stupně 29.8.2019, usnesením soudu prvního stupně z 3.9.2019 s výzvou k doplnění žalobních tvrzení ohledně doručení předžalobní výzvy žalované, reakcí žalobce na výzvu soudu z 12.9.2019, usnesením s výzvou k vyjádření k žalobě z 19.9.2019, úředním záznamem z 30.10.2019 a 5.11.2019 o dotazu na dědické oddělení ohledně možnosti zapůjčení dědického spisu pro účely řízení se zjištěním, že spis bude odeslán na Vrchní soud v Olomouci k odvolání proti rozhodnutí Krajského

soudu o žalobě pro zmatečnost, úředním záznamem z 10.7.2020, že dědický spis je opět u notáře jako soudního komisaře, referátem soudce z 20.7.2020 k zapůjčení dědického spisu, referátem soudce z 10.8.2020 k nařízení jednání na 8.10.2020, vyjádřením žalované k žalobě z 5.10.2020, protokolem z ústního jednání před soudem prvního stupně dne 8.10.2020, kde byl proveden důkaz posuzovaným dědickým spisem, protokolem o vyhlášení rozsudku soudu prvního stupně z 15.10.2020, rozsudkem soudu prvního stupně se záznamem o jeho vypravení dne 16.10.202, odvoláním žalobce z 29.10.2020, usnesením soudu prvního stupně z 4.11.2020 s výzvou žalované k vyjádření k odvolání, předkládací zprávou s předložením věci odvolacímu soudu dne 3.12.2020, referátem soudce z 25.1.2022 k nařízení odvolacího jednání na 13.4.2022, protokolem z odvolacího jednání 13.4.2022 a protokolem o vyhlášení rozsudku odvolacího soudu 20.4.2022, žádostí o prodloužení lhůty k vypracování písemného vyhotovení rozsudku z 10.5.2022, záznamem o doručení rozsudku odvolacího soudu účastníkům dne 14.6.2022, dovoláním žalobce z 13.8.2022, usnesením soudu prvního stupně s výzvou k vyjádření k dovolání z 16.8.2022, předkládací zprávou s předložením spisu dovolacímu soudu k rozhodnutí o dovolání žalobce dne 2.1.2022, výzvou dovolacího soudu k zaplacení soudního poplatku za dovolání z 24.11.2022, rozsudkem dovolacího soudu ze 4.7.2023, průvodním dopisem dovolacího soudu k vrácení spisu soudu prvního stupně dne 2.8.2023, průvodním dopisem soudu prvního stupně s předložením věci odvolacímu soudu dne 28.8.2023, referátem soudce odvolacího soudu k nařízení odvolacího jednání na 8.11.2023. Dále bylo dokazování doplněno odvolacím soudem při též odvolacím jednání čtením úředního záznamu zachycujícího přehled proběhlých veřejných jednání odvolacího soudu v kalendářních letech od 1.1.2020 do 20.4.2022 s konstatováním, že v uvedeném období byly veřejné věci odvolacím senátem nařizovány s nižší frekvencí danou omezeními spojenými s pandemií Covid 19 a Doporučením Ministerstva spravedlnosti České republiky z 13.3.2020, č.j. MSP-15/2020-SDS-SP/1 k postupu soudů při vyřizování věci v době pandemie.

35. Po provedení uvedených důkazů žalobce k výzvě soudu ohledně aplikace modifikačních kritérií dle § 31a odst. 3 OdpŠk v otázce požadavku na navýšení odškodnění v intencích kasačního rozhodnutí dovolacího soudu v rámci doplnění tvrzení toliko sdělil, že i v tomto kompenzačním řízení dochází k nesprávnému postupu a procesním vadám. Pokud jde o jednotlivá modifikační kritéria, sdělil, že žádná doplňující tvrzení neuvádí. Žalovaná se odvolacího jednání nezúčastnila a žádná doplňující tvrzení neuplatnila.
36. Odvolací soud na základě uvedeného přehledu úkonů ve spise dovodil, že délka nynějšího kompenzačního řízení ke dni nynějšího rozhodnutí odvolacího soudu (14.11.2023) činí od uplatnění nároku u žalované v rámci předsoudní fáze (28.9.2019) 3 roky, 7 měsíců a 17 dní. Uvedenou délku prodlevy již nelze hodnotit jako přiměřenou z hlediska poskytnutí zadostiučinění žalobci, což odůvodňuje navýšení již přiznaného zadostiučinění peněžitou formou.
37. Pokud jde o aplikaci jednotlivých modifikačních kritérií ve smyslu § 31a odst. 3 OdpŠk na nynější kompenzační řízení odvolací soud v rámci kritéria *délky řízení* dovodil potřebu modifikace již přiznaného odškodnění s ohledem na výše konstatovanou nepřiměřenou délku tohoto řízení, kterou již nelze považovat za přiměřenou, přiměřeným navýšením zadostiučinění o 10 %.
38. Pokud jde o kritérium *významu* nynějšího kompenzačního řízení pro žalobce, tento odvolací soud považuje za standardní, když posuzované dědické řízení nespadá do kategorie privilegovaných řízení, u nichž se zvýšený význam dle ustáleného výkladu (výše cit. Stanovisko Nejvyššího soudu sp. zn. Cpn 206/2011) předpokládá. S ohledem na uvedené okolnosti proto nepovažuje odvolací soud v daném případě za přiléhavé ani zvýšení ani snížení již přiznaného zadostiučinění z pohledu tohoto modifikačního kritéria.
39. Z pohledu kritéria *složitosti* nynějšího kompenzačního řízení, celkově lze říci, že i přes obecně spíše složitější skutkový i hmotněprávní charakter kompenzačních žalob, šlo v daném případě, byť řízení probíhalo na třech instancích, spíše o standardní řízení, které významněji nevybočovalo z kategorie běžných civilních řízení. V řízení před soudem prvního stupně, jakož i v řízeních před odvolacím

soudem bylo rozhodováno po dvou jednáních, přičemž v rámci druhého jednání bylo již toliko vyhlášeno rozhodnutí ve věci. V řízení bylo rozhodováno toliko na základě listinných důkazů, nebyly prováděny žádné jiné typy důkazů jako svědecké výpovědi či znalecké posudky. Samotný fakt, že řízení bylo vedeno i před dovolacím soudem, nelze podle názoru odvolacího soudu hodnotit v daném případě ve prospěch snížení či navýšení zadostiučnění z pohledu procesní složitosti, přestože právní otázky jím řešené byly posouzeny ve světle aktuálně se vyvíjející judikatury dovolacího soudu, jež byla částečně přijata až po předchozím rozhodnutí odvolacího soudu. Z hlediska tohoto kritéria tudíž nejsou dány okolnosti svědčící ani pro snížení ani pro navýšení zadostiučnění.

40. Z pohledu kritéria *postupu soudu* pro zvýšení navýšení zadostiučnění v daném případě svědčí průtahy spočívající v nepřiměřené délce řízení před odvolacím soudem - 1 rok a půl trvání řízení - kdy byla odvolacímu soudu věc předložena soudem prvního stupně dne 3.12.2020, odvolací jednání bylo nařízeno až po více než roce dne 25.1.2022 na 13.4.2022 a věc byla vrácena s vyřízením odvolání soudu prvního stupně zpět dne 14.6.2022. Vyjma uvedeného průtahu u odvolacího soudu lze pro ostatní fáze řízení (před soudem prvního stupně, před dovolacím soudem a podruhé před odvolacím soudem) konstatovat, že jednotlivé úkony v řízení probíhaly plynule a v přiměřených lhůtách.
41. Pro snížení navýšení, byť v menší míře, naopak svědčí existence pandemie Covid 19 v průběhu řízení jako objektivní okolnost *vis maior*, která měla dílčí vliv na prodlevy v řízeních u soudů obou stupňů a menší frekvenci nařizovaných veřejných jednání u odvolacího soudu a nižší počet projednávaných věcí v tomto období u odvolacího senátu s ohledem na k důkazu provedené doporučení Ministerstva spravedlnosti ze dne 13.3.2020, což nelze spravedlivě klást k tíži soudu, resp. žalovaného státu. Není pochyb o tom, že uvedená mimořádná situace vznikla vlivem událostí mimo vůli státu, které vedly nejen k podstatnému omezení chodu státu, ale i celé jeho společnosti. Taktéž není pochyb, že zájem na ochraně veřejného zdraví měl v této době v odůvodněných případech přednost před zájmem soukromých osob na poskytnutí kompenzace za nemajetkovou újmu způsobenou postupem státu ve sféře jejich soukromých práv.
42. Odvolací soud při zohlednění uvedených objektivních okolností vycházel též z obecně známé skutečnosti, že do skupiny osob, které byly nejvíce ohroženy onemocněním Covid 19, a to s vážnými či smrtelnými následky, jimž se v době trvání pandemie v letech 2020–2022 nedoporučoval kontakt s veřejností, patřily osoby právě ve věkové kategorii nad 60 let a osoby s chronickými onemocněními. Dle citovaného doporučení ministerstva z 13.3.2020 (čl. VII.) se dokonce jednalo o osoby starší 55 let. Předseda senátu 44 Co, který ve věci rozhodoval, byl s ohledem na svůj věk více než 60 let, jakož i rizikový zdravotní stav (hypertenze a diabetes), osobou, jež byla při výkonu své soudcovské profese při kontaktu s veřejností osobou v uvedené rizikové kategorii (odvolací soud nepovažoval v tomto směru za nutné skutečnost ohledně zdravotního stavu předsedy senátu, sdělenou účastníkům v rámci odvolacího jednání, prokazovat znaleckým posudkem, jak žalobce navrhoval). Přestože z přehledu jednání senátu 44 Co z doby trvání pandemie v letech 2020 až 2022 se podává, že jednání nebyla vůbec nařizována toliko v období 18.3.2020 až 6.5.2020 a v kalendářním roce 2021 až 2022, kdy byla věc projednávána u odvolacího soudu s odvolacím jednáním dne 20.4.2022, kdy byl vyhlášen rozsudek, veřejná jednání neprobíhala pouze v době letních prázdnin, předcházení rizikům spojeným se šířením epidemie s cílem zamezení nadměrného setkávání účastníků řízení v jednací síni i před jednací síní soudu z důvodu rizika šíření infekce, odpovídala volba postupu senátu při nařizování veřejných věcí v době pandemie, který se s přihlédnutím k výše uvedenému zdravotnímu stavu, jakož i věku výše uvedeného člena senátu, a v souladu s výše citovaným doporučením Ministerstva spravedlnosti, vyznačoval menším počtem nařizovaných věcí během jednotlivých jednacích dnů. Uvedená skutečnost se tudíž objektivně byť méně významně promítla do délky vyřizování jednotlivých věcí senátu 44 Co ve sledovaném období, tj. i do délky vyřizování nyní posuzované věci. Předmětný kompenzační nárok přitom spadá do kategorie nároků, které je vhodné s ohledem

na jejich právní i skutkově složitější povahu spočívající v náhradě nemajetkové újmy, čemuž odpovídá i dlouhodobě zavedená praxe senátu 44 Co, projednávány ve veřejném odvolacím jednání, a proto se nejvíce účelným volit ani postup cestou neveřejného projednání s předchozí výzvou účastníkům, zda souhlasí s tímto postupem.

43. Při porovnání významu výše uvedených zvyšujících i snižujících faktorů z hlediska *postupu soudu* je tedy podle názoru odvolacího soudu adekvátní přiznané zadostiučnění z pohledu tohoto kritéria vhodné navýšit toliko o 10 %.
44. Pokud jde konečně o kritérium *chování poškozeného* v průběhu nynějšího kompenzačního řízení, toto nelze v daném případě hodnotit ani ve prospěch navýšení či snížení odškodnění, když žalobce nezavdal příčinu k průtahům, své procesní povinnosti si plnil ve lhůtách. Sám žalobce žádné konkrétní okolnosti svědčící ve prospěch navýšení netvrdí, v opačném směru tak nečiní ani žalovaná.
45. Výsledné celkové navýšení přiznaného zadostiučnění tedy činí 20 %, tj. z částky 222 986,40 Kč jde o částku 44 597,20 Kč a k tomu náležející příslušenství – úrok z prodlení v zákonné výši k prvnímu dni prodlení 14.4.2012, tj. 11,75 %, počítaný od uvedeného dne, jako dne následujícího po uplatnění prvního navýšení v částce 75 000 Kč v prvním řízení před odvolacím soudem do zaplacení. S ohledem na uvedené odvolací soud výrokem II. vyhověl žalobci v navýšení zadostiučnění v částce 44 597,20 Kč s uvedeným příslušenstvím a v části za středníkem zamítl požadavek na navýšení v částce 30 402,80 Kč s příslušenstvím (původní navýšení 75 000 Kč s příslušenstvím mínus přiznané navýšení 44 597,20 Kč).
46. Pokud jde o náhradu nákladů řízení, odvolací soud (stejně jako v předchozím své rozsudku) přezkoumal závislý nákladový výrok III. rozsudku soudu prvního stupně o náhradě nákladů řízení před soudem prvního stupně a dospěl k závěru, že rozhodnutí soudu prvního stupně o náhradě nákladů řízení je nesprávné. Odvolací soud proto výrokem III. rozsudku oproti soudu prvního stupně přiznal žalobci, který byl co do prokázání základu nároku úspěšný a kdy forma či výše satisfakce závisela na úvaze soudu, v souladu s ustálenou judikaturou Nejvyššího soudu České republiky plnou náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů podle § 142 odst. 3 o. s. ř., neboť postup soudu prvního stupně, který pro účely rozhodnutí o náhradě nákladů řízení ve smyslu § 142 odst. 2 o. s. ř. poměřoval procesní úspěch a neúspěch účastníků ve věci, byl nesprávný. Výsledek řízení projevující se tím, že poškozený dosáhne satisfakce, lze hodnotit jako plný úspěch, byť mu nebylo přiznáno jím požadované plnění nebo jeho výše (viz např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 2.3.2011, sp. zn. 30 Cdo 5210/2009; usnesení Nejvyššího soudu ze dne 5.2.2014, sp. zn. 30 Cdo 2707/2013). Tarifní hodnotu jednoho úkonu právní pomoci pro oba stupně řízení pak odvolací soud stanovil taktéž v souladu s ustálenou judikaturou částkou 50 000 Kč dle § 9 odst. 4 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif (dále jen: „AT“), tj. ve výši 3 100 Kč á úkon (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29.1.2014, sp. zn. 30 Cdo 3378/2013). Odvolací soud přitom shledal důvodnými celkem čtyři úkony právní služby á 3 100 Kč, a to za převzetí věci a přípravu, sepsí a podání žaloby, sepsí podání z 12.9.2019 k výzvě soudu, a účast u ústního jednání před soudem prvního stupně dne 8.10.2020, dále čtyři režijní paušály hotových výloh á 300 Kč, tj. celkem 13 600 Kč.
47. Odvolací soud v rámci téhož výroku rozhodl taktéž ve smyslu § 224 odst. 2 o.s.ř. a § 142 odst. 3 o. s. ř. o náhradě nákladů úspěšného žalobce v prvním odvolacím řízení, v dovolacím řízení a ve druhém odvolacím řízení celkem za šest úkonů právní služby – sepsí a podání odvolání a účast zástupce žalobce u odvolacího jednání dne 13.4.2022 za dva úkony, sepsí a podání dovolání k Nejvyššímu soudu, účast u druhého odvolacího jednání 8.11.2023 za dva úkony všechny á 3 100 Kč za úkon - a k tomu šest režijních paušálů hotových výloh á 300 Kč dle § 13 odst. 3 AT a soudní poplatek zaplacený žalobcem za dovolací řízení 7 000 Kč). Žalobci tak celkem náleží náhrada nákladů za řízení před soudem prvního stupně a před odvolacím soudem ve výši 27 400 Kč. Spolu

s náhradou nákladů za řízení před soudem prvního stupně se tak jedná celkem o náhradu nákladů řízení za řízení před všemi stupni v částce 40 000 Kč.

48. Odvolací soud (stejně, jak již učinil ve svém předchozím rozsudku) nepřiznal žalobci náhradu nákladů řízení za účast zástupce žalobce na vyhlášení rozsudku soudu prvního stupně dne 15.10.2020, jakož i u vyhlášení rozsudku odvolacího soudu dne 20.4.2022, kdy tyto úkony advokáta, byť se jedná o úkony předvídané v podobě půlúkonu právní služby § 11 odst. 2 písm. f) vyhlášky č. 177/1996 Sb. (advokátní tarif, dále jen AT), nepovažuje odvolací soud ve smyslu § 142 o. s. ř. za účelně vynaložený náklad potřebný k účelnému uplatňování nebo bránění práva v řízení. Pokud jde o soudní poplatek za řízení před soudem prvního stupně, tento nebyl žalobcem zaplacen a soudem prvního stupně vyměřen, proto o jeho náhradě nebylo odvolacím soudem rozhodováno.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí je dovolání přípustné za předpokladu, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodnutí dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak. Dovolání se podává k Nejvyššímu soudu České republiky prostřednictvím soudu, který rozhodoval ve věci v prvním stupni, ve lhůtě do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu.

Brno 14. listopadu 2023

JUDr. Jaroslav Burian v.r.
předseda senátu